

prevent

ARBETSMILJÖ I SAMVERKAN
SVENSKT NÄRINGSLIV, LO & PTK

Äldre och arbete

Eva Vingård leg. Läkare, professor
emeritus i Arbets- och miljömedicin
Uppsala Universitet

- När ska Rolling Stones gå i pension?
- Är 70 verkligen det nya 50?

Äldre?

- Kronologisk ålder
 - Antal år sen vi föddes
- Biologisk ålder
 - Fysiologiska och medicinska parametrar
- Psykologisk ålder
 - Utveckling av självbild och sociala relationer
- Social ålder
 - Ålder placerat i ett socialt sammanhang

Arbetsförmåga

- Individens kapacitet
 - Fysisk och mental
- Arbetets krav
 - Fysiska och mentala

Mentala parametrar

- Kognition
- Lärande
- Minne

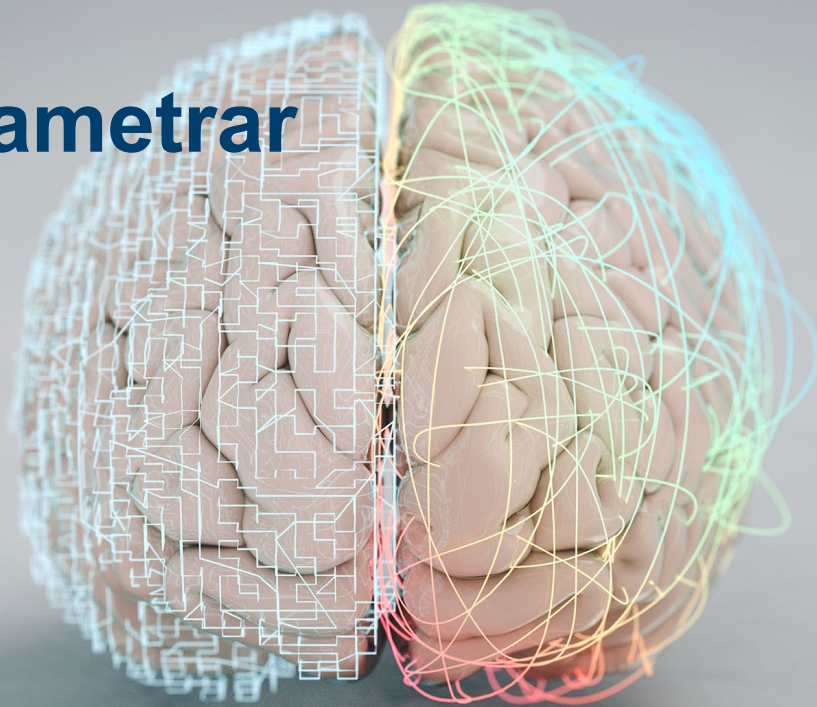

Olika minnestyper

- **Procedurminnet**
 - cykla, köra bil
- **Perceptuella minnet**
 - föremål och företeelser i vår omgivning
 - vad är en stol?
- **Semantiska minnet**
 - analys, syntes, associationer, teoretiska begrepp
- **Episodiska minnet**
 - händelser bakåt i tiden
 - vad gjorde jag i söndags? vad åt jag till middag i går?
- **Arbetsminnet**
 - minne av vad vi gör just nu

Mentala parametrar

- Kognition
- Lärande
- Minne
- Attityd
- Motivation
- Erfarenhet
- Expertis

Erfarenhet och expertis

- Erfarenhet oftast mycket bra (men kan bli konserverande)
- Expertis innebär att erfarenheten är ”processad” och ger en sorts vishet
- Expertis är domänspecifik (och kan därmed bli värdelös)

Sammanfattning

- Det finns skillnader mellan yngre och äldre arbetstagare
- Fördelar och nackdelar är ganska jämt fördelade mellan de två grupperna generellt sett
- I vissa yrken kan skillnaderna ha betydelse, detta gäller främst arbeten med hög fysisk belastning
- Individuella skillnader är generellt sett större än gruppskillnader

Varför behövs senior arbetskraft?

Samhälle

Arbetsplats

Individ

Varför behövs senior arbetskraft?

- Samhälle
 - Av demografiska skäl
 - Få barn föds
 - Arbetskraftsinvandring

Varför behövs senior arbetskraft?

- Samhälle
 - Av demografiska skäl
 - Få barn föds
 - Arbetskraftsinvandring
 - För att upprätthålla välfärden
 - Pensionssystem
 - Hälso- och sjukvård
 - Omsorg

Varför behövs senior arbetskraft?

- Arbetsplats
 - Brist
 - Olika perspektiv
 - Attityd

Varför behövs senior arbetskraft?

- Individ

Varför arbetar vi?

- Arbetet strukturerar tiden
- Arbetet skapar mening
- Arbetet ger status och identitet
- Arbetet uppmuntrar till aktivitet och kreativitet

Varför behövs senior arbetskraft?

- Individ
 - Seniorer idag har bättre hälsa, bättre utbildning och bättre arbetsmiljö än tidigare generationer
 - Pensionssystem, regler och attityder hindrar arbete
 - Alla kan inte arbeta länge. En värdig exit måste finnas för de som arbetat fysiskt tungt eller på annat sätt har en nedsatt arbetsförmåga

Stanna eller gå (i pension)

Arbetsmiljö

- Attityder
- Ergonomi
- Organisation
- Arbetstid
- Vidareutbildning

Ekonomi

Social gemenskap, stöd

Stimulerande arbete

Hälsa

Andra prioriteringar

prevent

ARBETSMILJÖ I SAMVERKAN
SVENSKT NÄRINGSLIV, LO & PTK

Hinder

- Fysisk funktionsförmåga
- Attityder
- Inlåsning
- Pensionssystemet
- Brist på formell utbildning i botten
- Brist på vidareutbildning
- Åldrade nätverk

“ Jag var en ikon” säger Diane von Furstenberg “ Nu i min tredje akt i livet är jag ett orakel. Jag är en gammal kvinna. Jag har massor av erfarenhet. Det finns ingenting som jag inte gjort. Så kom till mig för att få råd!”